

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین‌المللی

دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده
نرخهای بهره، قیمت طلا و نفت

طی هفته منتهی به ۲۳/۰۱/۲۰۰۹

(شماره ۴۴)

۶ بهمن ماه ۱۳۸۷

فهرست مندرجات

صفحه

عنوان

۱

۱- آمریکا

۶

۲- یورو

۱۰

۳- ژاپن

۱۳

۴- انگلیس

۱۶

۵- طلا

۱۸

۶- نفت

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

هفته منتهی به ۱۳۸۷/۱۱/۴

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

۲۰۰۹/۱/۲۳

متوسط هفته گذشته	رتبه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه ۲۳ ژانویه	پنجشنبه ۲۲ ژانویه	چهارشنبه ۲۱ ژانویه	سه شنبه ۲۰ ژانویه	دوشنبه ۱۹ ژانویه	عنوان	جمعه ۱۶ ژانویه
۰/۶۶۰۱۷		۱/۲۶	۰/۶۶۸۶۱	۰/۶۷۲۱۱	۰/۶۶۸۳۰	۰/۶۷۰۷۵	۰/۶۶۹۸۳	۰/۶۶۲۰۷	دلار به SDR	۰/۶۶۰۲۹
۱/۴۶۶۱	(۵)	-۴/۴۶	۱/۴۰۰۷	۱/۳۸۱۶	۱/۳۸۷۶	۱/۳۹۸۹	۱/۳۸۹۷	۱/۴۴۵۹	لیره انگلیس *	۱/۴۷۳۷
۱/۲۳۷۶	(۲)	۱/۱۶	۱/۲۵۲۰	۱/۲۳۱۲	۱/۲۵۳۴	۱/۲۵۵۲	۱/۲۶۵۹	۱/۲۵۴۳	دلار کانادا	۱/۲۴۷۷
۱/۱۱۸۱	(۴)	۲/۷۰	۱/۱۴۸۲	۱/۱۵۵۹	۱/۱۵۳۱	۱/۱۵۱۶	۱/۱۴۷۳	۱/۱۳۳۴	فرانک سوییس	۱/۱۱۷۵
۸۹/۶۰	(۱)	-۰/۱۰	۸۹/۵۲	۸۸/۸۳	۸۸/۷۹	۸۹/۳۸	۸۹/۸۸	۹۰/۷۲	ین ژاپن	۹۰/۷۰
۱/۳۳۳۷	(۳)	-۱/۷۲	۱/۳۰۱۰	۱/۲۹۹۲	۱/۳۰۰۲	۱/۳۰۵۹	۱/۲۸۹۱	۱/۳۱۰۶	یورو (پول واحد اروپایی) *	۱/۳۳۰۳
۱/۵۱۴۷۸		-۱/۲۶	۱/۴۹۵۶۷	۱/۴۸۷۸۵	۱/۴۹۶۳۳	۱/۴۹۰۸۶	۱/۴۹۲۹۲	۱/۵۱۰۴۱	SDR به دلار	۱/۵۱۴۴۸
۸۲۲/۷۴		۴/۴۶	۸۵۹/۴۶	۸۸۹/۷۰	۸۵۷/۵۰	۸۵۱/۱۰	۸۶۴/۰۰	۸۳۵/۰۰	طلای لندن (هراونس)	۸۳۸/۲۰
۸۲۰/۷۸		۵/۳۱	۸۶۴/۴۰	۸۹۵/۸۰	۸۶۰/۱۰	۸۴۹/۱۰	۸۵۲/۶۰	تعطیل	طلای نیویورک (هراونس)	۸۴۰/۳۰
۴۴/۸۲		۱/۷۵	۴۵/۶۰	۴۸/۳۷	۴۵/۳۹	۴۵/۰۲	۴۳/۶۲	۴۵/۶۰	نفت برنت انگلیس	۴۶/۵۷
۳۶/۹۱		۱۸/۲۱	۴۳/۶۳	۴۶/۴۷	۴۳/۶۷	۴۳/۵۵	۴۰/۸۴	تعطیل	نفت پایه آمریکا	۳۶/۵۱
۸۳۲۳		-۲/۷۵	۸۰۹۴	۸۰۷۸	۸۱۲۳	۸۲۲۸	۷۹۴۹	تعطیل	DOW-30 (بورس وال استریٹ)	۸۲۸۱
۸۲۷۶		-۳/۲۹	۸۰۰۴	۷۷۴۵	۸۰۵۲	۷۹۰۲	۸۰۶۶	۸۲۵۷	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۸۲۳۰
۴۴۹۶		-۵/۶۳	۴۲۴۳	۴۱۷۹	۴۲۱۹	۴۲۶۱	۴۲۴۰	۴۳۱۶	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۴۳۶۶
۴۲۵۵		-۴/۲۸	۴۰۷۳	۴۰۵۲	۴۰۵۲	۴۰۶۰	۴۰۹۱	۴۱۰۸	FTSE-100 (بورس لندن)	۴۱۴۷

شماره ۴۵

* ر هر واحد به دلار آمریکا

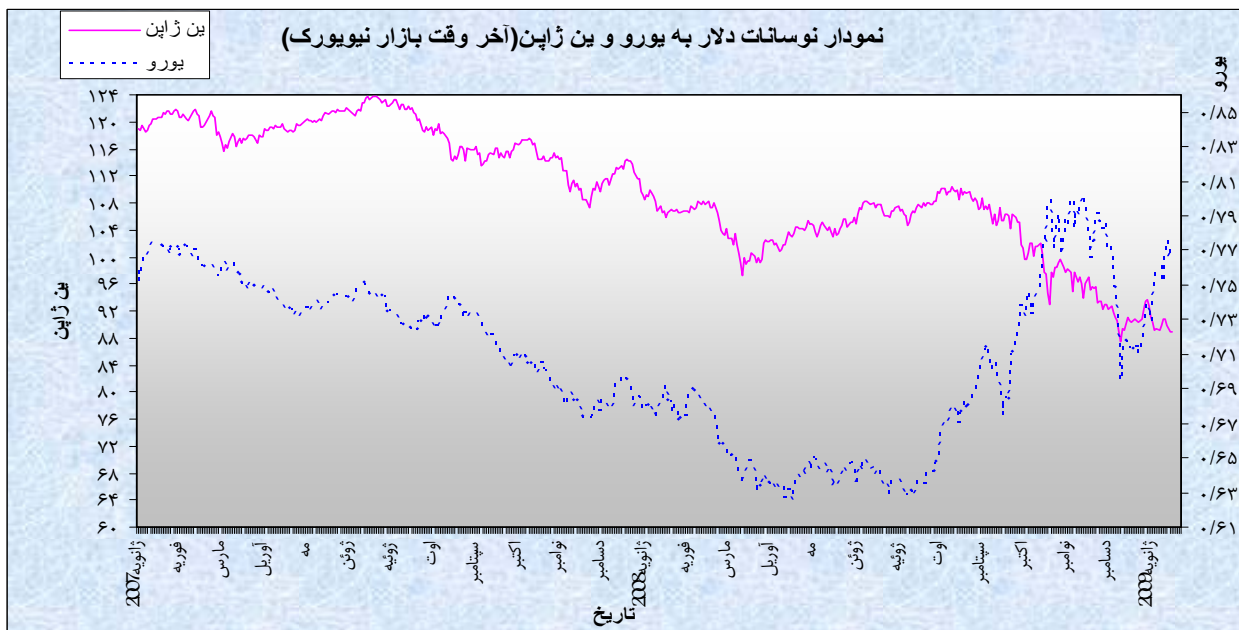
بسمه تعالی

۱- آمریکا

الف-نوسانات دلار

در هفته گذشته دلار آمریکا در برابر تمام ارزهای مورد بررسی به استثنای ین ژاپن تقویت گردید. متوسط ارزش دلار در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک در برابر یورو و لیره انگلیس به ترتیب ۱/۷۲ درصد و ۴/۴۶ درصد افزایش و در برابر ین ژاپن ۰/۱۰ درصد کاهش یافت. به نرخهای آخر وقت بازار مذکور، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۹۰/۷۲-۸۸/۷۹ ین و هر یورو در محدوده ۱/۳۱۰۶-۱/۲۸۹۱ دلار در نوسان بود.

نوسانات دلار طی هفته گذشته، بطور عمده تأثیر وضعیت بخش مالی و بانکی، بازار سهام، اظهارات برخی

مسئولان اقتصادی، عوامل فنی و برخی موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه بازار ارز نیویورک به مناسبت زادروز مارتین لوترکینگ تعطیل بود. در روز سه شنبه نگرانی زیادی نسبت به تشدید رکود اقتصادی در منطقه یورو وجود داشت. کمیسیون اروپا طی گزارشی پیش بینی نموده بود که رشد اقتصادی این منطقه در سال ۲۰۰۹ میلادی ۱/۹- درصد خواهد بود. با این شرایط، بانک مرکزی اروپا که در هفته ما قبل (منتهی به ۱۶ ژانویه) نرخهای بهره کلیدی را ۰/۵ درصد کاهش داده بود باز هم مجبور خواهد بود به سیاستهای پولی انبساطی متوسل گردد. در همین روز Royal Bank of Scotland - دومین بانک بزرگ انگلیس - زیان مالی خود در سال گذشته میلادی را حدود ۲۸ میلیارد پوند اعلام نمود که چنین زیانی برای یک شرکت انگلیسی کاملاً بی سابقه می باشد. بدنبال آن ارزش سهام این بانک ۶۷ درصد سقوط کرد و به ۱۲ پنس (۰/۱۲ یک پوند) رسید. سال گذشته در همین ایام هر سهم این بانک به قیمت حدوداً ۳ پوند معامله می گردید. این سقوط شدید ارزش سهام نشان از عمق بحران در بخش بانکی انگلیس دارد. به همین سبب هم نگرانیها نسبت به این بخش در بازار ارز نیویورک، گسترش یافت. از سوی دیگر، باراک اوباما، رئیس جمهور منتخب ایالات متحده در این روز رسماً قدرت را بدست گرفت و در اولین سخنرانی رسمی پس از تحلیف، بار دیگر به برنامه اقتصادی خود جهت ایجاد تحرک در فعالیت های اقتصادی اشاره نمود. این موضوع موجی از خوشبینی در بازار ایجاد نمود. کلیه موارد یاد شده موجب شد که دلار در برابر یورو و پوند انگلیس تقویت شود. بطوریکه افزایش ۳/۷ درصدی ارزش دلار در برابر پوند در این روز بالاترین درصد رشد در نوع خود از سال ۱۹۹۲ تاکنون بود. در اوایل روز چهارشنبه بوقت بازار نیویورک، این احتمال قوت گرفت که بانک بزرگ Barclays در انگلیس بدلیل مشکلات مالی شدید به کمکهای مالی دولت نیاز پیدا کرده و حتی در صورت بدتر شدن شرایط به تملک کامل دولت درآید. به تبع آن قیمت سهام این بانک در مقطعی از این روز با از دست دادن یک سوم ارزش خود به پایین ترین سطح در ۲۴ سال گذشته رسید و همین امر فشار نزولی شدیدی بر لیره وارد کرد؛ بطوریکه ارزش دلار در برابر این ارز به بالاترین سطح خود از ۱۹۸۵ تاکنون رسید. اما در ادامه معاملات این روز یک منبع خبری به رويترز گفت که موضوع تضعیف لیره در نشست آتی گروه هفت مطرح خواهد شد. پیش از انتشار این خبر و در همین راستا، وزیر اقتصاد فرانسه نیز طی

سخنانی ضرورت اتخاذ تدابیری از سوی بانک مرکزی انگلیس در جهت تقویت لیره را مطرح کرده بود. در این روز بورس وال استریت با رشد شاخص ها به کار خود پایان داد. در نتیجه موارد مذکور دلار، یورو، پوند وین تضعیف گردید. در روز پنجشنبه برخی نگرانیها نسبت به اوضاع اقتصادی و مالی در سطح جهان - که مشکلات پیش آمده در بخش بانکی انگلیس از جمله آنهاست - به ریسک گریزی سوداگران دامن زد. در نتیجه ارزهایی نظیر دلار که به عنوان مأمن (Safe - haven) شناخته می شوند از این وضعیت منتفع گردیدند. در همین روز آقای Timothy Geithner نامزد احراز پست وزارت خزانه داری در کابینه آقای اوباما با حضور در کمیته مالی سنا به طرح دیدگاهها و برنامه های خود پرداخت. وی در این نشست اظهار نمود که دلار قوی به سود ایالات متحده است. کمیته مالی نیز با تأیید وی راه را برای رأی اعتماد سنا - که به منزله تأیید کامل و رسمی وی برای پست وزارت می باشد - هموار نمود.

ب- بازار پولی داخلی

نشست کمیته بازار باز فدرال (بازوی سیاستگذاری بانک مرکزی آمریکا) در هفته آینده برگزار خواهد شد. ادامه روند کاهش قیمت ها به همراه کاهش تقاضا و رکود شدید اقتصادی نشان از عدم کارایی کافی ابزارهای پولی سنتی دارد. ضمن اینکه اکنون نرخ بهره کلیدی وجوه فدرال در محدوده ۰-۰/۲۵ درصد و نرخ کلیدی تنزیل در سطح ۰/۵ درصد قرار داشته و در استفاده از ابزارهای پولی محدودیت وجود دارد. همین امر مسئولان پولی را واداشته تا به ابزارهای دیگری نظیر خرید اوراق قرضه دراز مدت جهت تزریق نقدینگی روی آورند.

جدول نرخهای بهره سپرده سه ماهه (به درصد)

متوسط هفته منتهی به ۲۳ ژانویه	متوسط هفته منتهی به ۱۶ ژانویه	متوسط هفته منتهی به ۹ ژانویه	متوسط هفته منتهی به ۲ ژانویه	نوع ارز
۱/۱۴	۱/۳۷	۱/۴۳	۱/۴۷	دلار آمریکا
۲/۳۱	۲/۷۵	۲/۹۱	۳/۰۰	یورو
۰/۶۹۹	۰/۷۹۳	۰/۸۳۹	۰/۸۸۷	ین ژاپن
۲/۲۲	۲/۵۴	۲/۷۷	۲/۸۹	لیره انگلیس

ج- وضعیت اقتصادی

خانه های شروع به ساخت پس از ۱۵/۱ درصد کاهش در ماه نوامبر در ماه دسامبر نیز ۱۵/۵ درصد کاهش نشان داد. ضمن اینکه تعداد خانه های شروع به ساخت از دسامبر ۲۰۰۷ تا دسامبر ۲۰۰۸ نسبت به مدت مشابه قبل ۴۵/۰ درصد کاهش داشت که به وضوح نشان از افت شدید فعالیت ها در بخش مسکن دارد. شاخص مدیران خرید بخش کارخانه ای در ارقام تجدید نظر صعودی شده از ۳۶/۶ در ماه نوامبر به ۳۲/۹ در ماه دسامبر کاهش پیدا کرد. با توجه به اینکه ارقام فوق پایین تر از عدد مرزی ۵۰ می باشد، نشان از ادامه کندی فعالیت ها در بخش کارخانه ای دارد. ضمن آنکه کمتر شدن ارقام ماه دسامبر نسبت به ماههای قبل نشان می دهد که شتاب کندی فعالیت ها افزونی یافته است.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی آمریکا

سال ۲۰۰۸

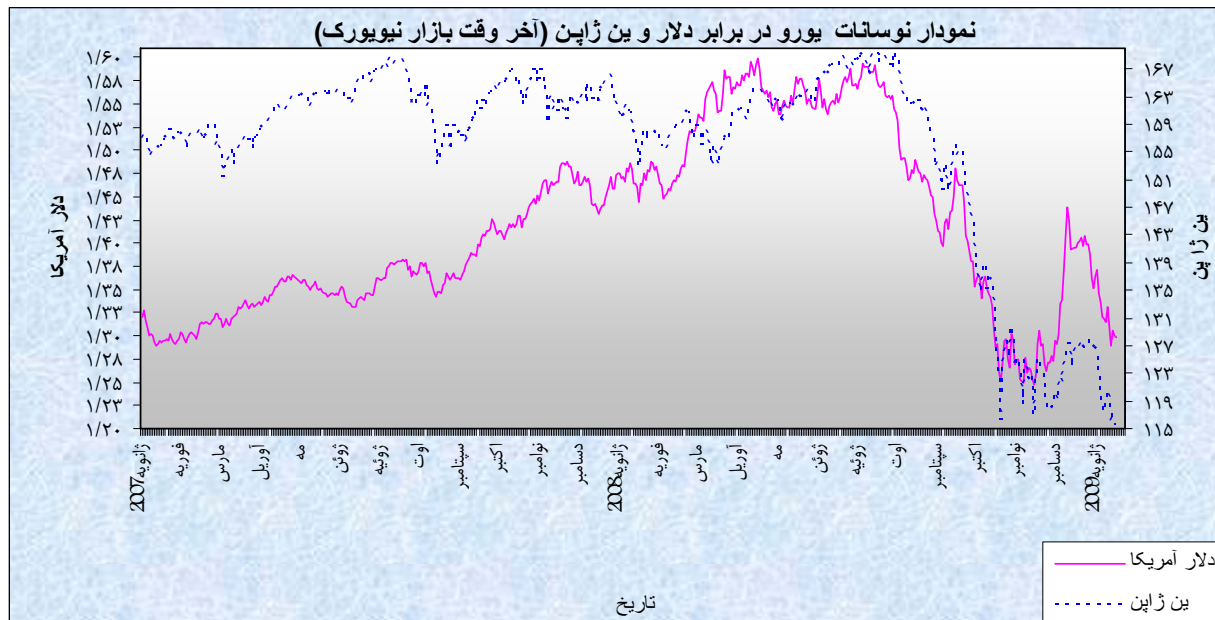
سال ۲۰۰۸												ماه شاخصهای اقتصادی
دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	
۷/۲	۶/۸	۶/۵	۶/۱	۶/۱	۵/۷	۵/۵	۵/۵	۵/۵	۵/۱	۴/۸	۴/۹	نرخ بیکاری (به درصد)
	-۴۰/۴	-۵۷/۱۹	-۵۶/۵۶	-۵۹/۰۸	-۶۱/۳۱	-۵۸/۸	-۵۹/۲	-۶۰/۵	-۵۶/۵	-۶۱/۷	-۵۸/۹۶	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
-۲	-۰/۶	۱/۵	-۴/۱	-۰/۱	۰/۳	۰/۳	-۰/۲	-۰/۷	۰/۲	-۰/۷	۰/۱	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
-۰/۱	۱/۱	۳/۷	۴/۹	۵/۴	۵/۶	۵/۰	۴/۲	۳/۹	۴	۴	۴/۳	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
سه ماهه ۲۰۰۸			سه ماه سوم ۲۰۰۸			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
			-۰/۵			۲/۸			۰/۹			

۲- منطقه یورو

الف- نوسانات یورو

در هفته گذشته، یورو در برابر تمام ارزهای مورد بررسی، به استثنای فرانک سوئیس و لیره انگلیس تضعیف گردید. متوسط ارزش یورو در برابر دلار هفته قبل نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل ۱/۷۲ درصد کاهش پیدا کرد. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۳۱۰۶-۱/۲۸۹۱ دلار معامله گردید.

نوسانات ارزش یورو طی هفته گذشته تحت تأثیر شرایط اقتصاد جهانی و بازارهای مالی، معاملات سوداگرانه و برخی موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه با وجود انتشار اخبار مربوط به برنامه نجات بخش مالی از سوی دولت انگلیس هنوز نگرانیها نسبت به اوضاع مالی- اقتصادی در این

کشور به قوت خود باقی بود. برنامه چند میلیاردی فوق شامل حمایت در برابر زیانها و تضمین بازپرداخت بدهیهای شرکت ها می باشد. اما در این روز Royal Bank of Scotland که دومین بانک بزرگ این کشور می باشد زیان خود در سال گذشته را بیش از ۲۰ میلیارد پوند اعلام نمود. این رقم که برای یک شرکت انگلیسی بی سابقه می باشد شامل زیانهای ناشی از خرید بخشی از سهام بانک ABN AMRO در سال ۲۰۰۷ نیز می باشد. عوامل فوق موجب فروش ارزهای اروپایی و روی آوردن به سوی دلار گردید که این وضعیت در روز سه شنبه نیز ادامه داشت. همچنین در آستانه انتقال قدرت به باراک اوباما رئیس جمهور منتخب آمریکا، خوشبینی زیادی در میان فعالان بازار ارز بوجود آمده بود که در خریدهای دلاری نقش مؤثری داشت. از سوی دیگر، در این روز کمیسیون اروپا در گزارش خود پیش بینی کرد که اقتصاد منطقه یورو در سال جاری میلادی با افتی معادل ۱/۹ درصد مواجه گردد. این وضعیت بانک مرکزی اروپا را ناگزیر از کاهش نرخهای بهره خواهد ساخت. در روز چهارشنبه شاخص سهام اروپایی (FTEU3) با ۱/۷ درصد کاهش به پایین ترین سطح خود در شش هفته گذشته رسید. این وضعیت نشان از آن داشت که به رغم کاهش نرخهای بهره و برنامه های تحرک آور اقتصادی، رکود ادامه دارد. شرایط نابسامان اقتصادی سبب شده که رتبه اعتباری اوراق قرضه دولتی برخی کشورهای مهم اروپایی نظیر اسپانیا از سوی مؤسسات معتبر رتبه بندی تنزل یافته است. دورنمای فوق موجب شد که طی این روز و روزهای پنجشنبه و جمعه، ریسک گریزی در بازار ارز لندن گسترش یابد. گزارش منتشره ای در روز پنجشنبه حاکی از آن بود که تولیدات صنعتی منطقه یورو در ماه نوامبر نسبت به ماه قبل افت بدتر از انتظاری داشته است. عوامل مذکور سبب شد که یورو در برابر دلار در کلیه روزهای هفته تضعیف گردد.

ب - بازار پولی

بانک مرکزی اروپا در آخرین اجلاس خود (در هفته منتهی به ۱۶ ژانویه) نرخ بهره کلیدی در منطقه یورو را با ۰/۵ درصد کاهش به ۲/۰ درصد رساند. پس از این تصمیم، آقای تریشه رئیس این نهاد پولی با حضور در کمیته اقتصادی پارلمان اروپا به ارائه توضیحاتی پرداخت. از جمله وی با استناد به پیش بینی های صورت گرفته، به ادامه شرایط دشوار مالی - اقتصادی در سال ۲۰۰۹ اشاره و اضافه نمود که بهبود اقتصادی از سال ۲۰۱۰ شروع خواهد شد. وی همچنین احتمال تورم منفی را ناچیز دانست و گفت آنچه اکنون وجود دارد عدم رشد شاخص قیمت هاست نه تورم منفی. طبق گزارش منتشر شده اخیر کمیسیون اروپا (بازوی اجرایی اتحادیه اروپا) پیش بینی می شود که اقتصاد منطقه یورو برای اولین بار از زمان تشکیل با رشد منفی مواجه گردد. ضمن آنکه نرخ تورم در محدوده ۱/۱-۱/۷ درصد پیش بینی شده که از نرخ هدفگذاری شده توسط بانک مرکزی اروپا - یعنی نرخ ۲/۰ درصد - پایین تر خواهد بود. بدین ترتیب ضرورت ادامه سیاستهای پولی انبساطی کاملاً محسوس بنظر می رسد. این گمانه زنی ها تا بدانجا پیش رفته که برخی صحبت از کاهش نرخهای بهره تا سطح صفر درصد می نمایند. هر چند آقای Ewald Nowotny عضو شورای سیاستگذاری بانک مرکزی اروپا چنین تصمیمی را منتفی دانست، اما به هر حال اصل موضوع کاهش نرخهای بهره همچنان در دستور کار مسئولان پولی این منطقه قرار خواهد داشت.

ج- وضعیت اقتصادی

سفارشات بخش صنعتی منطقه یورو پس از ۵/۷ درصد افت ماهانه در ماه اکتبر، در ماه نوامبر نسبت به ماه قبل ۴/۵ درصد کاهش پیدا کرد. افت سالانه سفارشات طی ماههای مذکور به ترتیب ۱۵/۱ و ۲۶/۲ درصد بود. افت سفارشات بخش صنعتی در ماههای گذشته بطور کاملاً آشکاری، علت افت فعلی فعالیتهای کارخانجات را توضیح می دهد. این ارقام آنچنان ضعیف و نا امید کننده است که نمی توان بزودی انتظار تغییر روند را داشت. شاخص مدیران خرید بخش کارخانه ای از ۳۳/۹ در ماه دسامبر سال گذشته به ۳۴/۵ در ماه ژانویه و شاخص مدیران خرید بخش خدمات طی ماههای یادشده از ۳۸/۲ به ۳۸/۵ رسید. هر چند در این ارقام بهبود نسبی دیده می شود اما این، دورنمای مثبتی را به تصویر نمی کشد. چرا که پایین تر بودن این شاخص ها از عدد ۵۰ نشانه افت فعالیت ها می باشد و در این وضعیت، بهبود ارقام تنها نشانه کاسته شدن از شتاب افت می باشد.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی منطقه یورو

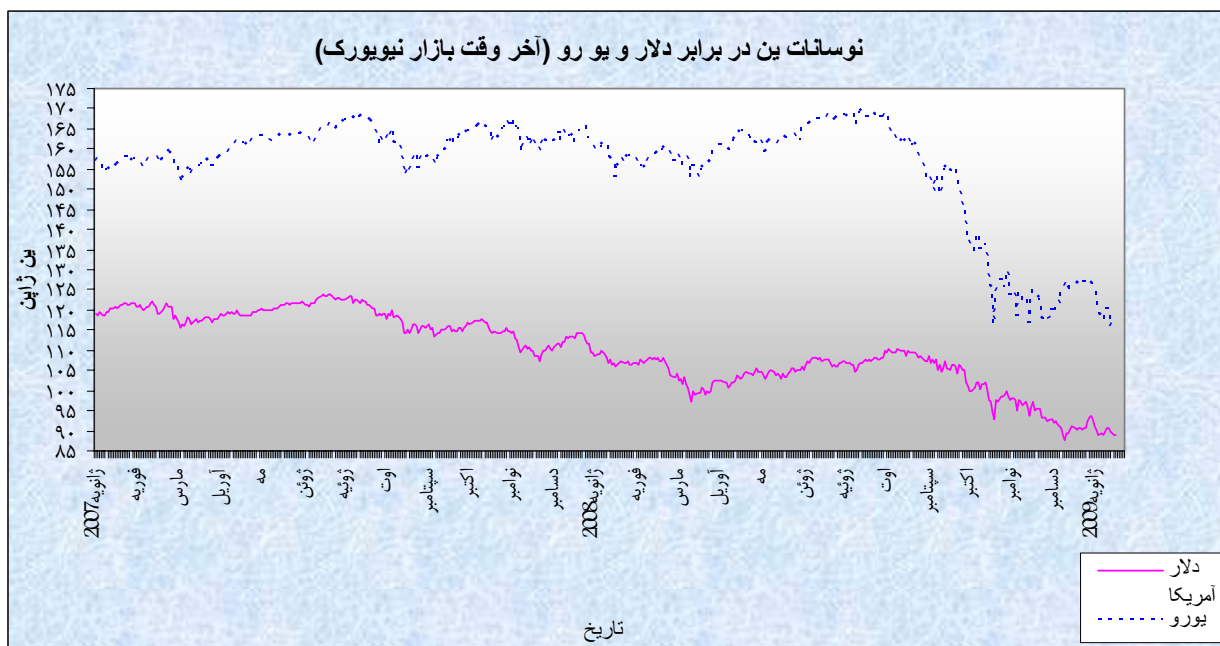
سال ۲۰۰۸										شاخصهای اقتصادی
دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	
		۷/۷	۷/۶	۷/۵	۷/۴	۷/۴	۷/۳	۷/۲	۷/۱	نرخ بیکاری (به درصد)
	-۸/۹۱	۰/۶۶	-۶/۶۰	-۱۴/۱۰	۳/۶۳	۰	۷/۲۹	۳/۵۷	-۲/۱۷	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
	-۱/۶	-۱/۶	-۱/۸	۰/۸	-۰/۲	-۰/۱	-۱/۹	۰/۸۸	-۰/۶۰	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
۱/۶	۲/۱	۳/۲	۳/۶	۳/۸	۴/۰	۴/۰	۳/۷	۳/۳	۳/۶	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
سه ماهه سوم			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	
۰/۶			۱/۴			۲/۱				

۳- ژاپن

الف-نوسانات ین

در هفته گذشته، ین ژاپن در برابر تمام ارزهای عمده تقویت گردید. متوسط ارزش ین در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۰/۱۰ درصد افزایش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۹۰/۷۲-۸۸/۷۹ ین معامله گردید.

در معاملات روز دوشنبه، در بازارهای آسیایی و بویژه ژاپن حرکت صعودی دلار در برابر ارزهای اصلی، ادامه یافت. ظهور نشانه های مثبتی از وضعیت بازارهای مالی در این هفته و وجود خوش بینی نسبت به آغاز به کار باراک اوباما، امروز و در بازار آسیا، دلار در روندی آرام تثبیت شد. یورو به دلار مابین سطوح ۱/۳۳۸۰ تا ۱/۳۳۰۵ قرار گرفت و دلار به ین در بین نرخهای ۹۱/۳۰ - ۹۰/۳۵ معامله شد. زوج ارزی دلار به ین که شاخص کنونی تعیین میزان ریسک در بازار های مالی است، در بیشتر ساعات بازار آسیا تقویت شد. در بازار آسیا، شاخصهای سهام در سطوح بالا معامله شدند و شاخص معاملات آتی سهام در اروپا، در هنگام شروع بکار بازار با افزایش قیمت همراه بودند. تضعیف قیمت کالاها در طول تعطیلات آخر هفته ماقبل ادامه یافته بود در روز دوشنبه

نیز بهای نفت خام و طلا اندکی کاهش یافت. افزایش نگرانی در خصوص وضعیت بخش بانکی انگلیس در بلند مدت و بازگشت مجدد ریسک گریزی به بازارهای مالی موجب شد، روز دوشنبه در بازار ژاپن دلار تقویت شود. همچنین، با اعلام کاهش رتبه اعتبار اوراق قرضه دولتی اسپانیا از سوی موسسه رتبه بندی S&P از رتبه AAA به (AA+)، فشارهای نزولی شدیدی بر یورو وارد شد. در معاملات روز سه شنبه، یورو به دلار از سطح ۱/۳۳۵۰ تا نرخ ۱/۲۹۴۳ تنزل یافت اما دلار به یورو در روندی خنثی مابین نرخهای ۹۰/۷۰ تا ۹۰/۱۰ معامله شد. شاخصهای سهام در منطقه آسیا در نرخهای پایین قرار گرفتند و در این میان تنها شاخص شانگهای چین، به روند صعودی خود ادامه داد. در بازار آسیا، بخشی از حرکت صعودی روز گذشته دلار اصلاح شد؛ یورو به دلار با صعود از سطح ۱/۲۸۵۰ تا نرخ ۱/۳۰۱۹ پیش رفتند و دلار به یورو تا نرخ ۸۹/۶۹ کاهش یافت. در روز چهارشنبه بازگشت روند ریسک پذیری به بازارهای مالی موجب توقف حرکت صعودی دلار گردید و دلار برابر ارزشهای اصلی تضعیف شد: طرح "واکنش به بحران" که از سوی دولت اوباما مطرح شده است، پتانسیلی برای ایجاد ریسک پذیری و تقویت پوند و یورو بوجود آورده است. در همین راستا، علی رغم انتشار این خبر که موسسه رتبه بندی S&P قرار است رتبه اعتباری اوراق قرضه دولتی پرتغال را در بلند مدت کاهش دهد، بهبود شرایط ریسک پذیری در بازار، مانع از واکنش به این خبر گردید و در مقابل منجر به تقویت ارزشهای اصلی در برابر دلار شد. ظهور علایمی از بهبود چشم انداز اقتصادی ایالات متحده، روندی صعودی برای بازارهای مالی را به همراه آورده است. معاملات داخلی انجام شده در بانک آمریکا و جی پی مورگان نشان دهنده افزایش اعتماد به تحقق طرحهای دولتی است. در روز پنجشنبه روند صعودی دلار با ادامه فشار بر ارزشهای اصلی - به استثنای یورو - همچنان ادامه یافت. در روز جمعه دلار در بازار آسیا قدرتمندانه به حرکت صعودی خود ادامه داد و بازگشت مجدد ریسک گریزی به بازارهای مالی، به این روند شتاب بیشتری بخشید. یورو به دلار که در بیشتر ساعات آسیا در روندی خنثی حرکت می کرد، در اواخر این سشن، با سقوطی شدید از سطح ۱/۳۰۰۰ به نرخ ۱/۲۸۰۸ کاهش یافت. یورو نیز با ادامه روند صعودی موجب سقوط دلار به یورو از سطح ۸۹/۳۵ به نرخ ۸۸/۱۷ گردید. افت قیمت شاخصهای سهام وال استریت که روز پنجشنبه و در بازار آمریکا ادامه داشت، در روز جمعه به بازارهای آسیا سرایت کرد و تمامی شاخصهای منطقه ای با کاهش قیمت همراه شدند.

ب- اقتصاد داخلی

بانک مرکزی ژاپن (BoJ)، مطابق انتظار بازار، میزان نرخ بهره بانکی خود را بدون تغییر رقم ۰/۱۰٪ ثابت نگاه داشت و در گزارش جدید نیم سال که با عنوان " چشم انداز فعالیتهای اقتصادی و قیمت " منتشر می شود، پیش بینی قبلی در خصوص میزان رشد اقتصادی کشور تا مارس ۲۰۱۰ را کاهش داد. شاخصهای اقتصادی منتشره نشان میدهد، میزان صادرات ژاپن در ماه دسامبر به میزان ۳۵٪ (نسبت به دسامبر سال قبل) کاهش یافته و شاخص اعتماد فعالیتهای تجاری تانکان نیز از رقم پیشین ۶۴- به ۷۶- تقلیل یافته است. این آمار نشان دهنده آن است که وضعیت اقتصادی در سال ۲۰۰۹ تحت فشار باقی خواهد ماند که در نتیجه، تضعیف ین و شروع حرکت نزولی آن را به همراه خواهد آورد.

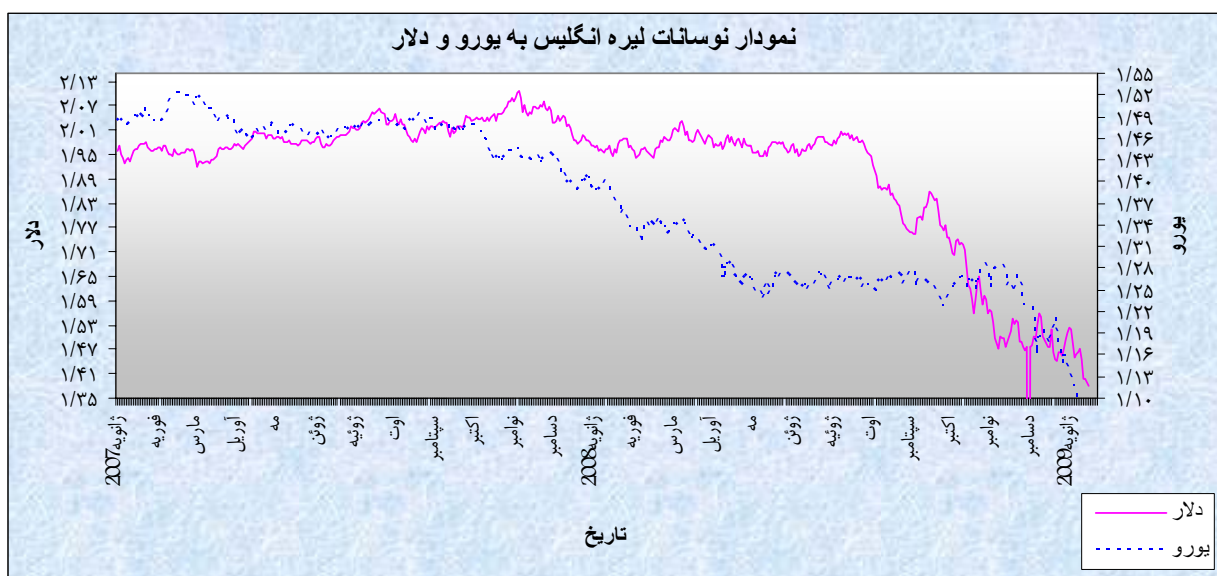
عمده ترین شاخصهای اقتصادی ژاپن											
سال ۲۰۰۸											شاخصهای اقتصادی
ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	ژوئیه	اوت	سپتامبر	اکتبر	نوامبر	
۳/۸۰	۳/۹۰	۳/۸۰	۴/۰۰	۴/۰۰	۴/۱۰	۴/۰۰	۴/۲۰	۴/۰۰	۳/۷۰		نرخ بیکاری (به درصد)
۰/۸۰	۹/۶۶	۱۲/۴۱	۶/۱۸	۵/۰۷	۲/۳۶	۲/۱۷	-۳/۰۹	۰/۹۰	۰/۷۳	-۲/۳۱	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
-۲/۲۰	۱/۶۰	-۳/۴۰	-۰/۲۰	۲/۸۰	-۲/۲۰	۰/۹۰	-۳/۵۰	-۲/۳۰	-۳/۱۰	-۸/۱۰	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
۰/۷۰	۱/۰۰	۱/۲۰	۰/۸۰	۱/۳۰	۲/۰۰	۲/۳۰	۲/۱۰	۲/۱۰	۱/۷۰	۱/۰۰	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
سه ماهه اول ۲۰۰۸			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه سوم ۲۰۰۸			سه ماهه چهارم		رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
۳/۲			-۲/۴			-۰/۵					

۴- انگلیس

الف- نوسانات لیره

در هفته گذشته، لیره انگلیس در برابر تمام ارزهای مورد بررسی گردید. متوسط ارزش لیره در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر دلار ۴/۴۶ درصد کاهش داشت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر لیره در محدوده ۱/۴۴۵۹-۱/۳۸۱۶ دلار معامله گردید.

تعطیلی روز دوشنبه بازارهای آمریکا به مناسب روز بزرگداشت مارتین لوتر کینگ، توجه معامله گران را به وضعیت شاخص های سهام در اروپا معطوف کرد و انتشار اخبار ناامید کننده بخش بانکی در اروپا، به تضعیف بازارهای سهام انجامید. در انگلیس، پس از اعلام میزان ضررهای بانک سلطنتی اسکاتلند (RBS) که رکورد تاریخی جدیدی را رقم زد، بازار به انتظار اعلام جزئیات طرح دولت بریتانیا برای تضمین دارایی های بانکها ماند اما با افزایش هراس از احتمال ملی شدن این بانک، شرایط ریسک گریزی بار دیگر بر بازار غالب شد و شاخص های سهام فرود به سرعت کاهش یافتند. سقوط شدید ارزش سهام بانکهای اروپایی به این معناست که

بحران در بخش بانکی در اروپا ادامه دارد. در معاملات روز دوشنبه، در حالی که روند بازارهای سهام در آسیا صعودی بود متوقف شد و در ادامه با حاکم شدن شرایط ریسک گریزی در بازار لندن شاخصها با کاهش قیمت همراه شدند. لیره که در سشن آسیا صعودی به میزان ۱۵۰ پیپ را بدست آورده بود، پس از اعلام خبر ضررهای بزرگ بانک RBS سقوط کرد و در پایان به میزان ۲٪ در برابر دلار کاهش یافت. یورو نیز همانند پوند، از ادامه حرکت صعودی که در بازار آسیا آغاز کرده بود بازماند و ۱٪ در مقابل دلار وین تضعیف شد. روز سه شنبه علیرغم خوشبینی های پیشین برای تقویت بازارها مالی در روز تحلیف ریاست جمهوری و جابجایی قدرت در ایالات متحده، بازارها نه تنها از تشکیل حرکت صعودی بازماندند بلکه در شیب نزولی نیز قرار گرفتند: در آمریکا، شاخصهای سهام، خصوصاً در بخش مالی، به شدت تضعیف شدند و شاخص S&P بیش از ۵٪ ارزش خود را از دست داد. تشدید شرایط ریسک گریزی موقعیت لیره را در برابر دلار وین بسیار تضعیف نمود. آقای مروین کینگ، رئیس بانک مرکزی انگلیس (BoE)، در سخنرانی که در CBI (انجمن صنایع بریتانیا) داشت، جزئیات بیشتری را از طرح خرید تسهیلات خرید دارایی های بانکی (Asset Purchase Facility) که پیشتر و روز دوشنبه اعلام شده بود، بیان کرد. وی در این سخنرانی به احتمال اجرای "سیاست انبساطی اعتباری" و سیاست انبساطی کمی" نیز اشاره نمود. روز چهارشنبه باز هم ریسک گریزی موجود در بازارهای مالی و ادامه شرایط نامساعد اقتصادی بر نوسانات بازارهای ارز سایه افکنده بود. پوند انگلیس به دلیل استمرار وضعیت بحرانی در بخش بانکی و تاثیر آن بر اقتصاد بریتانیا، تحت فشار نزولی قرار گرفت و در روز چهارشنبه تا سطح ۱/۳۶۲۰ سقوط کرد. با این حال، پس از آنکه یکی از منابع مرتبط با G7 (گروه هفت کشور صنعتی جهان) اظهار داشت، وضعیت نرخ بهره برابری پوند در نشست آتی این گروه که در ماه فوریه و در شهر رم برگزار می شود، مورد بحث قرار خواهد گرفت، حرکت نزولی پوند اندکی اصلاحی شد و در پایان، لیره به دلار تا سطح ۱/۳۹۵۰ صعود کرد. در ادامه هفته نیز اخبار بسیار بد اقتصادی از سراسر جهان معامله گران بازار را نسبت به بهبود شرایط بازار نا امید ساخت. در این شرایط در روزهای پنجشنبه و جمعه لیره در برابر دلار وین کاهش یافت. انتشار رشد منفی تولید ناخالص داخلی انگلیس به میزان بی سابقه ۱/۵- درصد در سه ماهه چهارم سال باعث شد تا تضعیف لیره در برابر ارزهای مطمئن

شدت بیشتری به خود بگیرد. در روزهای پایانی هفته گذشته لیره در برابر یورو که اقتصاد آن هم حال و روز خوشی ندارد تضعیف گردید.

ب- اقتصاد داخلی

در انگلیس، شاخص GDP مقدماتی مربوط به سه ماهه چهارم سال گذشته (که در دوره پیشین به رقم ۰/۶-٪ رسیده بود) به رقم ۱/۵- درصد رسید. کاهش پیاپی رشد اقتصادی (شاخص GDP) در دو دوره سه ماهه، تاییدی بر وجود رکود اقتصادی (Recession) در انگلیس می باشد. در دوره سالانه نیز شاخص رشد اقتصادی به ۱/۸- کاهش یافت که بیشترین میزان کاهش از سال ۱۹۹۱ محسوب می شود. شاخص خرده فروشی نیز در ماه دسامبر به رقم ۱/۶ درصد افزایش یافت. انتظار می رفت، میزان خرده فروشی در ماه دسامبر نیز به رقم ۰/۶- درصد تقلیل یابد اما به دلیل انجام خرید های سال نو در ماه دسامبر شاخص خرده فروشی بر خلاف روند نزولی خود در ماههای گذشته با افزایش همراه بود.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی انگلیس												
سال ۲۰۰۸												شاخصهای اقتصادی
دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	
	۳/۳	۳/۱	۲/۹	۲/۸	۲/۷	۲/۶	۲/۶	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	نرخ بیکاری (به درصد)
	-۶/۸۸	-۶/۵۹	-۶/۳	-۸/۸۷	-۱۶/۴	-۱۵/۷۳	-۱۴/۷۳	-۱۵/۰۴	-۱۴/۸۸	-۱۴/۹۰	-۱۵/۶۱	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
	-۲/۳۰	-۱/۷	-۰/۳	-۰/۱	-۰/۴	-۰/۱	-۰/۹	۰/۲	-۰/۵	۰/۳	-۰/۱	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
	۳/۱	۴/۱	۴/۵	۵/۲	۴/۷	۴/۴	۳/۸	۳/۳	۳	۲/۵	۲/۵	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
سه ماهه چهارم ۲۰۰۸			سه ماهه سوم ۲۰۰۸			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
-۱/۵			-۰/۶			۱/۵			۳/۲			

۵- طلا

متوسط قیمت طلا در هفته گذشته نسبت به متوسط قیمت آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک ۵/۳۱ درصد افزایش داشت به نرخهای آخر وقت بازار مذکور، در هفته گذشته قیمت هر اونس طلا در محدوده ۸۹۵/۸۰-۸۴۹/۱۰ دلار در نوسان بود.

افزایش قیمت طلا در هفته قبل، عمدتاً تحت تأثیر نوسانات بازارهای ارز و نفت، افزایش نگرانی ها نسبت به بحران مالی و بحران بانکی، عوامل تکنیکی و برخی موارد دیگر قرار داشت. روند قیمت طلا در هفته گذشته کاملاً صعودی بود به طوری که قیمت هر اونس طلا که در ابتدای هفته گذشته ۸۴۰ دلار بود در روز پایانی هفته گذشته در بازار نیویورک به ۹۰۰ دلار در هر اونس افزایش یافت. اگرچه به طور سنتی تقاضا برای طلا برای پوشش تورم و همچنین ضعف دلار بوجود می آید اما روند صعودی اخیر طلا نشان می دهد که رابطه معکوس میان طلا و دلار از بین رفته است. زیرا در شرایطی که دلار به دلیل وجود ریسک گریزی در بازار در حال تقویت شدن است طلا نیز شاهد افزایش قیمت می باشد. در هفته گذشته بانک انگلیسی RBS اعلام کرد که در سه ماهه پایانی سال گذشته به میزان زیادی زیان دیده است. از سوی دیگر دولت امریکا اهدای کمک های بیشتر به بانک

امریکا (BoA) را مورد تأیید قرار داد. این عوامل باعث شد تا نگرانی از تداوم بحران بانکی و مالی افزایش یابد. افزایش ریسک گریزی و کاهش قیمت های سهام به تقویت دلار و ین در برابر سایر ارزها دامن زد. در این بین تضعیف لیره و یورو بیش از سایر ارزها ملموس بود. همین موضوع باعث شد تا طلا در برابر لیره و یورو بالاترین رکوردهای تاریخی خود را ثبت نماید. ترکیبی از عملکرد ضعیف سایر دارایی های مالی، نگرانی از عملکرد ضعیف اقتصادی، نوسانات شدید ارزها و کاهش نرخهای بهره باعث افزایش جذابیت طلا بخصوص طلای فیزیکی و دارایی های مالی دارای پشتوانه طلا (ETF) برای سرمایه گذاران گردیده است. همین موضوع باعث شد تا رکورد ذخایر طلای شرکت SPDR (بزرگترین ETF جهان) طی هفته گذشته به طور مکرر شکسته شود. سرمایه گذاران که از بازار سهام و بانکها نا امید شده اند مأمّن بهتری به غیر از اوراق ETF و خرید طلای فیزیکی ندارند. شرایط فعلی بازار طلا باعث شد تا بانک مورگان استنلی و یو بی اس پیش بینی خود از قیمت طلا در سال ۲۰۰۹ را از ۷۵۰ دلار به ۹۰۰ دلار مورد تجدید نظر صعودی قرار دهند.

۶- نفت

متوسط بهای نفت خام پایه آمریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۱۸/۲۱ درصد افزایش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته قبل هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۴۶/۴۷-۴۰/۸۴ دلار معامله گردید.

نوسانات بهای نفت خام طی هفته گذشته، بطور عمده تحت تأثیر تصمیمات اوپک، شرایط

اقتصادی، نوسانات بازار سهام و عوامل فنی قرار داشت. در روز دوشنبه، بازار نفت نیویورک به مناسبت زادروز مارتین لوتر کینگ تعطیل بود. در اوایل روز سه شنبه بوقت بازار نیویورک، خبر مربوط به از سرگیری انتقال گاز روسیه به اروپا از طریق اوکراین به همراه تقویت دلار و افت شدید سهام بر بهای نفت و فرآورده های نفتی فشار نزولی وارد کرد. اما در ادامه معاملات این روز بدلیل درپیش بودن زمان سررسید قراردادهای نفتی ماه فوریه، سوداگران به پوشش کمبودها از طریق خرید روی آوردند که موجب برگشت روند نزولی قیمت نفت گردید. در روز چهارشنبه ضعف دلار به خریدهای سوداگرانه در بازار نفت دامن زد. در همین روز آثار کاهش های اخیر تولید توسط اعضای اوپک در کانون توجه فعالان بازار قرار گرفت. ضمن آنکه آقای شکیب خلیل وزیر نفت الجزایر و رئیس دوره ای سازمان اوپک از احتمال تصویب کاهش مجدد تولید ماه مارس اعضای این سازمان سخن به میان آورد. در اوایل روز پنجشنبه به وقت بازار نیویورک، اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا گزارش هفتگی خود از وضعیت موجودی انبار نفت و فرآورده های عمده نفتی این کشور را به شرح جدول زیر منتشر نمود:

جدول ۱- موجودی انبار نفت آمریکا

تولیدات	موجودی انبار در هفته منتهی به ۲۰۰۹/۰۱/۱۶ (ارقام به میلیون بشکه)	درصد تغییر نسبت به هفته ماقبل	درصد تغییر نسبت به مدت مشابه سال قبل
نفت خام	۳۳۲/۷	۱/۸۷	۱۴/۲۹
نفت حرارتی و دیزل	۱۴۵/۰	۰/۵۵	۱۰/۰۲
بنزین	۲۲۰/۰	۳/۰۴	-۲/۰۰

براساس این گزارش، موجودی انبار نفت خام و بنزین این کشور در هفته منتهی به ۱۶ ژانویه نسبت به هفته ماقبل آن به ترتیب ۶/۱ و ۶/۵ میلیون بشکه افزایش نشان دادند که رشد قابل ملاحظه ای به شمار می رفت. در نتیجه قیمت نفت کاهش یافت. اما در ادامه معاملات این روز دولت آمریکا بر ضرورت اجرای سریع برنامه اقتصادی پیشنهادی آقای اوباما تأکید نمود. شایان ذکر است که دولت جدید این کشور برای خروج از رکود فعلی یک برنامه، تهیه و تدوین نموده است. لذا بر قیمت نفت مجدداً فشار صعودی وارد آمد. در روز جمعه شاخصهای سهام تقویت شدند. ضمن آنکه مسأله

کاهش های اخیر تولید توسط اوپک، باردیگر نزد معامله گران تقویت گردید. بنابه دلایل ذکر شده، بهای نفت در کلیه روزهای هفته گذشته از سیر صعودی برخوردار بود.

جدول ۲- قیمت نفت خام در هفته منتهی به ۲۳ ژانویه ۲۰۰۹

متوسط هفته	جمعه ۲۳ ژانویه	پنجشنبه ۲۲ ژانویه	چهارشنبه ۲۱ ژانویه	سه شنبه ۲۰ ژانویه	دوشنبه ۱۹ ژانویه	روزهای هفته عنوان
۴۵/۶۰	۴۸/۳۷	۴۵/۳۹	۴۵/۰۲	۴۳/۶۲	۴۵/۶۰	نفت برنت
۴۳/۶۳	۴۶/۴۷	۴۳/۶۷	۴۳/۵۵	۴۰/۸۴	تعطیل	نفت پایه آمریکا
۳۹/۸۷	--	۴۰/۳۱	۳۹/۵۴	۳۹/۳۴	۴۰/۳۰	نفت اوپک